

Nežádoucí chování a jeho řešení na FSV: výzkumná zpráva na základě dotazníkového šetření

24. června 2021

Vypracovali Eva M. Hejzlarová a Matěj Šarboch (Sociální komise AS FSV UK)

V období 29. 5. – 18. 6. 2021 bylo realizováno dotazníkové šetření v prostředí Google forms¹. Odkaz na dotazníkové šetření byl distribuován prostřednictvím studentských spolků. Dotazníkové šetření bylo koncipováno jako „orientační“ – odpovědi byly značně odlišné co do míry konkrétnosti, z výsledků nelze usuzovat na frekvenci jevů, na které se dotazník soustředí, a nebudou ani podkladem pro další kroky ve smyslu řešení konkrétních „kaut“, které byly respondenty/kami zmíněny. Dotazníkové šetření nemá ambici být „komunikačním kanálem“ – tím je v současné době např. oslovení garantů/ek studijních programů, zástupců/kyň studentských spolků či Disciplinární komise FSV UK apod., do budoucna se možnosti rozšíří o ombudsmana. Hlavním **cílem** bylo zjistit stav věcí a zkušenosti s jejich řešením před zavedením institutu ombudsmana na FSV a porovnat ho se stavem v červnu 2022 (časový souběh s kauzou „Ferí“ je náhodný). V této výzkumné zprávě proto nezpracováváme odpovědi na všechny otázky, protože některé mají smysl pouze v meziročním srovnání. Na základě shromážděných odpovědí a jejich vyhodnocení jsme přesvědčeni, že výsledky dotazníkového šetření mohou přispět i k lepšímu uvedení ombudsmanů do jejich práce a, doufejme, k celkovému zcitlivění a kultivaci v oblasti mezilidských vztahů na FSV.

Shromáždili jsme **121 odpovědí** – většina respondentů/ek studuje v bakalářských programech, pouze čtvrtina v magisterských, bohužel se vzhledem ke způsobu distribuce dotazníku nepodařilo získat zkušenosti od doktorských studentů/ek. Všem studentům/kám děkujeme za důvěru.

Zkušenost s nevhodným chováním (otázka č. 1) se různí – někteří respondenti/ky ji nemají, jiní pouze jednorázovou, někteří intenzivní (ve smyslu opakovaného nevhodného chování od jedné konkrétní osoby). Respondenti/ky tyto zkušenosti mají v kontaktu s vyučujícími, studenty/kami v pozici vyučujících a s ostatními studenty/kami; zmíněna naopak nebyla administrativa. Přímou zkušenost z posledního roku (otázka č. 2) uvedlo 14 respondentů/ek. Musíme ale brát v potaz to, že poslední

---

¹ Otázky:

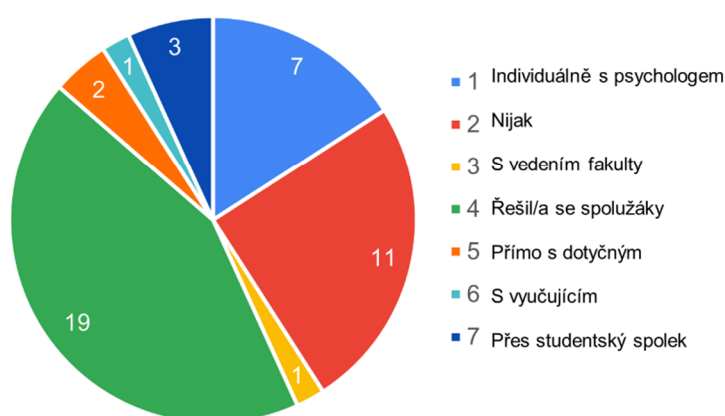
1. Zažil/a jste v minulosti v souvislosti se svým studiem problémovou situaci, která Vás výrazně trápila (např. nevhodné chování ze strany vyučující/ho, administrativy, studentů/ek)? Pokud ano, kolikrát?
2. Zažil/a jste takovou problémovou situaci v uplynulých 12 měsících? Pokud ano, kolikrát?
3. Pokud jste takovou problémovou situaci zažil/a, jak jste ji řešil/a?
4. Čeho se tato problémová situace týkala?
5. V případě, že byste čelil/a problémové situaci (např. nevhodnému chování ze strany vyučující/ho, administrativy, studentů/ek), za kým byste šel/šla, jak byste situaci řešil/a? Pokuste se být co nejkonkrétnější.
6. V případě, že byste se setkal/a s nějakou problémovou situací (např. s nevhodným chováním ze strany vyučující/ho, administrativy, studentů/ek), řešil/a byste ho na fakultní úrovni (s využitím fakultních struktur)?
7. Jak byste si problémovou situaci (např. nevhodné chování ze strany vyučující/ho, administrativy, studentů/ek) ideálně přál/a řešit?
8. Jak byste se choval/a v případě, že si na vás vyučující “zasedl/a” a nespravedlivě vás hodnotí, případně se k vám nevhodně chová?
9. Jak byste se choval/a v případě, že se vůči vám spolužák/čka chová nevhodně?
10. Jak byste se choval/a v případě, že byste měl problémy se studiem, které jsou pro vás závažné (ústí v psychické problémy)?
11. Chtěli byste něco, co jsme v dotazníku nezmínili, k tématu nevhodného chování dodat?

rok probíhalo studium převážně distančně, a tak jsou odpovědi touto situací ovlivněné, protože kontaktů je obecně méně – zároveň se nevhodné chování může dít i v online prostředí.

Mezi **nejčastější jevy** patří nevhodné sexuální, šovinistické a sexistické narážky, někdy i fyzické sexuální obtěžování (doteky, osahávání, chytání za ramena, sahání na stehno), několik respondentů/ek zmínilo přímo obtěžování ze strany vyučující/ho. Nespravedlivé hodnocení u zkoušky se v odpovědích také objevilo (spolu s návrhy na „přilepšení“ u zakončování studia). Tři studenti/ky si stěžovali na některé aktivity na seznamovacích kurzech. Neodpovídání na maily, „zasednutí“ a změna pravidel zkoušení během zkouškového období bylo zmíněno pouze jednou.

Pokud se někdo setkal s nevhodným chováním, tak **většinou tuto situaci řešil se svými spolužáky/čkami** (19 respondentů/ek). Toto ukazuje, že jsou studenti/ky ochotni řešit problémy spíše se svými vrstevníky/icemi. S ohledem na to, že bude studentský ombudsman student/ka, je toto pozitivní zjištění. Zhruba polovina všech respondentů/ek by řešila problémové situace na fakultní úrovni (otázka č. 6).

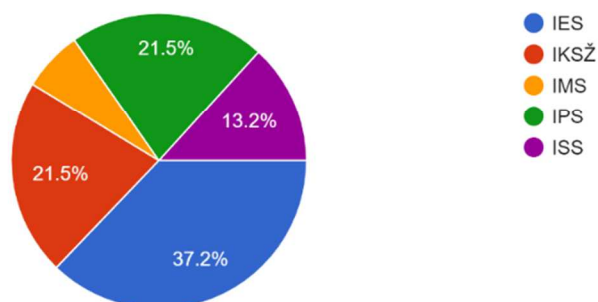
Pokud jste takovou problémovou situaci zažil/a, jak jste ji řešil/a?

Následují krátká shrnutí o počtu respondentů/ek z jednotlivých institutů a problémových situací, které řešili. Problémové situace jsme se rozhodli uvádět „typizovaně“, ale zároveň tak, aby byla stále jasná jejich povaha nebo kontext (pokud to umožňovaly informace od respondentů/ek), uvádíme je zároveň v množném čísle, přestože se mohly vyskytnout třeba jen jednou.

Institut:

121 responses

Z **Institutu ekonomických studií** se do dotazníkového šetření zapojilo 45 studentů/ek – z bakalářského studia 36, z magisterského studia 9, z doktorského studia 0. Tito studenti/ky zmiňovali některé situace na seznamovacích akcích, sexistické a šovinistické narážky a příklady ve výuce, znevažování žen, nedůstojné chování vyučujících vůči studentům/kám, sexuální návrhy a změny pravidel u zkoušení.

Z **Institutu komunikačních studií a žurnalistiky** se do dotazníkového šetření zapojilo 26 studentů/ek – z bakalářského studia 19, z magisterského studia 7, z doktorského studia 0. Tito studenti/ky zmiňovali některé situace na seznamovacích akcích, sexistické komentáře a vtipy ze strany vyučujících a nekomunikaci ze strany vyučujících.

Z **Institutu mezinárodních studií** se do dotazníkového šetření zapojilo 8 studentů/ek – z bakalářského studia 5, z magisterského studia 3, z doktorského studia 0. Tito studenti/ky zmiňovali zejména nevhodné chování ze strany spolužáků/ček a vyučujících. Konkrétně šlo o nevhodné návrhy, sexistické komentáře a nedůstojné chování vyučujících vůči studentům/kám.

Z **Institutu politologických studií** se do dotazníkového šetření zapojilo 26 studentů/ek – z bakalářského studia 19, z magisterského studia 7, z doktorského studia 0. Tito studenti/ky zmiňovali zejména nevhodné chování spolužáků/ček a nevhodné chování vyučujících. Konkrétně šlo o nevhodné komentáře, vtipy a narážky, některé situace na seznamovacích akcích, zmíněna byla také špatná komunikace s některými vyučujícími.

Z **Institutu sociologických studií** se do dotazníkového šetření zapojilo 16 studentů/ek – z bakalářského studia 12, z magisterského studia 4, z doktorského studia 0. Tito studenti/ky zmiňovali nevhodné chování spolužáků/ček a nevhodné chování vyučujících. Konkrétně šlo o nevhodné komentáře, narážky, dotyky, nevyžádané zprávy soukromé povahy a návrhy na společné aktivity v soukromí nesouvisející s výukou.